

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольних робіт

з дисципліни

«ЕКОНОМІКА БУДІВНИЦТВА»

(для студентів заочної форми навчання,
професійно-кваліфікаційного рівня «бакалавр»,
галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура»,
напрямку підготовки 6.060101 «Будівництво»)

Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Економіка будівництва» (для студентів заочної форми навчання, професійно-кваліфікаційного рівня «бакалавр», галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура», напрямку підготовки 6.060101 «Будівництво») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Г. Ф. Скала, М. П. Пан. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 18 с.

Укладачі: Г. Ф. Скала,
М. П. Пан

Рецензент: д.т.н., проф. В. І. Торкатюк

У методичних вказівках розглянуті основні питання, що підлягають висвітленню в контрольних роботах.

Рекомендовано на засіданні кафедри економіки будівництва,
протокол № 1 від 28.08.2010 р.

ВСТУП

Основною метою викладання дисципліни «Економіка будівництва» є формування системи спеціальних знань і практичних навичок аналізу показників господарсько-виробничої діяльності галузі з урахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища його функціонування.

Предметом вивчення дисципліни є економічний механізм функціонування галузі, формування та використання ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка будівництва» є:

- окреслити цільові характеристики діяльності галузі на ринку;
- сформувати програму виробництва продукції та її реалізації, ресурсне забезпечення виробничої програми;
- визначити складові ресурсного потенціалу та знайти шляхи його ефективного використання;
- засвоїти поняття: ринкова система, попит та пропозиція, виробнича програма, основні засоби, амортизація, нематеріальні активи, оборотні кошти, поточні витрати підприємства, собівартість продукції, собівартість видів продукції, склад поточних витрат, вивчення методів та прийомів аналізу, планування витрат у процесі діяльності;
- визначити поняття механізму формування та використання доходів і прибутків від різних напрямів його діяльності (виробничої, комерційної, зовнішньоекономічної, фінансової, інвестиційної тощо);
- оцінити ефективність господарської діяльності та знайти шляхи її підвищення;
- оцінити конкурентоспроможність підприємства та його продукції.

Важливим елементом оволодіння знаннями та навичками у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, який формує практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтує їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань та глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем будівельної індустрії, чим підвищує якість професійної підготовки управлінських

кадрів є **самостійна індивідуальна робота студента**. Методичні вказівки призначені для організації індивідуальної роботи студентів при виконанні контрольної роботи в вивченні дисципліни «Економіка будівництва».

Кожний студент повинен виконати завдання самостійно, засвоївши відповідні нормативні документи та спеціальну літературу.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Виконана контрольна робота є важливим елементом успішного засвоєння матеріалу дисципліни, а також обов'язковим задля допуску до складання заліку. Головним в цій роботі є опрацювання студентами вітчизняної і закордонної літератури, нормативних актів у сфері будівництва. Контрольна робота є інструментом опанування навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Виконання контрольної роботи базується:

- обов'язковому вивченні і закріпленню матеріалу, отриманого під час лекцій;
- опрацюванні та вивченні інформації з літератури, рекомендованої до вивчення;
- перевірці кожним студентом якості особистих знань за питаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю.

Передбачається робота над індивідуальним завданням у формі контрольної роботи.

Контрольна робота виконується з урахуванням основної мети вивчення дисципліни.

У процесі вивчення дисципліни навчальними планами передбачається виконання студентами контрольної роботи з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних ними за час вивчення курсу дисципліни «Економіка будівництва».

Кожний студент повинен виконати завдання самостійно згідно зразка, наведеного на наступній сторінці.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Кафедра економіки будівництва

Завдання

на виконання контрольної роботи

з дисципліни

«Економіка будівництва»

Видано студенту _____ гр. _____

3-го курсу заочного факультету _____ « _____ » 201 р.

Викладач

Контрольна робота виконується у вигляді реферату. Необхідно підготувати п'ять тем. Тематика вільно вибирається студентом і має охопити наступні розділи та питання дисципліни.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Розділ 1

1. Загальна характеристика будівельної галузі.
2. Структура галузі, функціональні зв'язки, будівельні проекти, склад учасників будівельних проектів, організаційні та економічні зв'язки в процесах реалізації будівельних проектів.
3. Будівельна продукція, складові життєвого циклу об'єктів будівництва.

Розділ 2

1. Економіка і організація підприємств будівельної галузі. Будівельне підприємство – суб'єкт господарювання.
2. Організаційно-правові форми підприємств.
3. Основні виробничі фонди.
4. Амортизація основних фондів.
5. Показники ефективності використання основних фондів.
6. Обігові кошти. Призначення елементів обігових коштів.
7. Визначення нормативних обсягів обігових коштів.
8. Показники ефективності використання обігових коштів.

Розділ 3

1. Економіка і організація праці в будівництві. Організаційні та економічні застави оплати праці в будівництві.
2. Система оплати праці.
3. Ефективність праці.

Розділ 4

1. Фінансова діяльність галузі.
2. Показники визначення ефективності виробництва та загальної діяльності в будівництві.

Розділ 5

1. Оцінка вартості реалізації будівельних проектів.
2. Поняття і економічна сутність вартості будівельної продукції.
3. Кошторисна документація.
4. Техніко-економічні показники будівництва.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПО РЕЗУЛЬТАТАМ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Порядок здійснення оцінювання контрольної роботи – оцінювання знань виконується викладачем без присутності студента, а також під час проведення занять і має на меті перевірку рівня підготовки студента щодо виконання конкретної роботи. Об'єктами контролю є:

- зміст роботи студента та системність подачі матеріалу дисципліни в контрольній роботі;
- самостійність виконання завдання;
- здатність до виконання завдань проміжного контролю.

При оцінюванні контрольних завдань увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу).

Оцінювання знань студентів проводиться за 4 бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

1. Для одержання оцінки 5 (відмінно) студент повинен:

- укластися у встановлений термін підготовки відповіді;
- викладати теоретичний матеріал чітко, коротко, логічно й обґрунтовано;
- уміти оперативно розібратися в запропонованій ситуації, грамотно оцінити її й обґрунтувати ухвалені рішення.

2. Для одержання оцінки 4 (добре) студент повинен:

- укластися у встановлений термін підготовки роботи;
- викладати теоретичний матеріал обґрунтовано й складно.

3. Для одержання оцінки 3 (задовільно) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- допускаються недостатньо впевнені й чіткі відповіді, але вони повинні бути правильні.

4. Оцінку 2 (незадовільно) одержують студенти, відповіді яких в контрольній роботі можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у п.3.

Оцінка знання матеріалу, оцінюється за 4-рибальною системою та згідно з «Методикою переведення показників успішності знань студентів» переводиться в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 3).

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ 1 (Модуль 1)

ЗМ 1. Основи економіки будівельної галузі

Тема 1. Економічні основи функціонування галузі

1. Історія розвитку.
2. Суб'єкти діяльності та їх взаємозв'язки.
3. Визначення класифікації продукції.

1. Мета заняття: освоїти історію розвитку будівельної галузі; навчитися виділяти основні фактори в організації будівельної справи; ознайомитися з основними засадами будівництва України й світу; вивчити ознаки, за якими здійснюється класифікація будівельних складових.

2. Методика проведення практичної частини заняття: обговорення питань, які виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції, тестовий контроль знань студентів.

3. Питання з теоретичної частини заняття:

1. Історія розвитку будівництва.
2. Основні фактори в організації будівельної галузі.

3. Будівництво в Україні й світі.

4. Класифікація продукції.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей на теми з історії будівництва, правова основа діяльності.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні запитання:

1. Етапи розвитку будівництва.

2. Основні поняття й термінологія.

3. Ознаки, за якими виконується класифікація.

6. Джерела: основні [1-7]; додаткові [8-31].

РОЗДІЛ 2 (Модуль 2)

ЗМ 2. Основи економіки будівельного підприємства

Тема 1. Економічні та правові основи функціонування будівельного підприємства

1. Економіка і організація підприємств будівельної галузі. Будівельне підприємство – суб'єкт господарювання.
2. Організаційно-правові форми підприємств.
3. Основні виробничі фонди.
4. Амортизація основних фондів.
5. Показники ефективності використання основних фондів.
6. Обігові кошти. Призначення елементів обігових коштів.
7. Визначення нормативних обсягів обігових коштів.
8. Показники ефективності використання обігових коштів.

1. Мета заняття: вивчення ознак підприємства, методів управління, засобів виробництва, організації обігових коштів та визначення ефективності їх використання.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль

домашнього завдання, контроль знань студентів отриманих на лекції, тестовий контроль знань студентів.

3. Питання з теоретичної частини заняття:

1. Організаційно-правові форми підприємств.
2. Основні виробничі фонди.
3. Амортизація основних фондів.
4. Показники ефективності використання основних фондів.
5. Обігові кошти. Призначення елементів обігових коштів.
6. Визначення нормативних обсягів обігових коштів.
7. Показники ефективності використання обігових коштів.

4. Контроль самостійної роботи студентів: виконання контрольних робіт з поставлених питань.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні питання:

1. Визначення будівельного підприємства як суб'єкта господарювання.
2. Організаційно-правові форми підприємств.
3. Основні виробничі фонди.
4. Амортизація основних фондів.
5. Показники ефективності використання основних фондів.
6. Обігові кошти. Призначення елементів обігових коштів.
7. Визначення нормативних обсягів обігових коштів.
8. Показники ефективності використання обігових коштів.

6. Джерела: основні [1-7]; додаткові [8-31].

РОЗДІЛ 3 (Модуль 3)

ЗМ 3. Основи економіки праці в будівництві

Тема 1. Економічні та правові основи праці в будівництві

1. Економіка і організація праці в будівництві.
2. Організаційні та економічні засади оплати праці в будівництві.

3. Система оплати праці.

4. Ефективність праці.

1. Мета заняття: вивчення організаційних та економічних засад будівельного виробництва, систем оплати праці та оцінки її ефективності.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання з теоретичної частини заняття:

1. Економіка і організація праці в будівництві.
2. Організаційні та економічні засади оплати праці в будівництві.
3. Система оплати праці.
4. Ефективність праці.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка до виконання контрольних робіт за поставленими питаннями.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні питання:

1. Особливості економіки і організації праці в будівництві.
2. Організаційні та економічні засади оплати праці в будівництві.
3. Система оплати праці.
4. Ефективність праці.

6. Джерела: основні [5]; додаткові [8-31].

РОЗДІЛ 4 (Модуль 4)

ЗМ 4. Фінансова діяльність галузі

Тема 1. Економічні і правові основи фінансування в будівництві

1. Фінансова діяльність галузі.
2. Показники визначення ефективності виробництва та загальної діяльності в будівництві.

1. Мета заняття: вивчення методів і принципів.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, що виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання до теоретичної частини заняття:

1. Основні джерела фінансування будівельної галузі.
2. Інвестиції у будівництво. Форми інвестицій.
3. Визначення показників ефективності виробництва та загальної діяльності в будівництві.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей на теми фінансової діяльності будівельних підприємств.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент при підготовці до заняття повинен знайти відповіді на наступні питання:

1. Сутність фінансів як джерела діяльності в будівництві.
2. Визначення порядку та джерел фінансування будівельних проектів.
3. Сутність ефективності вкладень в будівельну галузь та окремі проекти.

6. Джерела: основні [1-7]; додаткові [8-31].

РОЗДІЛ 5 (Модуль 5)

ЗМ 5. Вартість будівельних проектів. Техніко-економічні показники будівництва

Тема 1. Оцінка вартості реалізації будівельних проектів та техніко-економічні показники будівництва

1. Оцінка вартості реалізації будівельних проектів.
2. Поняття і економічна сутність вартості будівельної продукції.
3. Кошторисна документація.
4. Техніко-економічні показники будівництва.

1. Мета заняття: вивчення методів і принципів.

2. Методика проведення теоретичної частини заняття: обговорення питань, які виникли у студентів під час самостійної підготовки до заняття, контроль домашнього завдання, контроль знань студентів, отриманих на лекції.

3. Питання до теоретичної частини заняття:

1. Які нормативні документи є основою визначення вартості будівництва.
2. Склад кошторисно-інвесторської документації.
3. Порядок складання локальних кошторисів.
4. Порядок складання об'єктних кошторисів.
5. Зведений кошторисний розрахунок. Призначення. Сутність глав зведеного кошторисного розрахунку.
6. Порядок визначення техніко-економічних показників.

4. Контроль самостійної роботи студентів: підготовка доповідей на теми визначення вартості реалізації будівельних проектів.

5. Методика організації самостійної роботи студентів: студент під час підготовки до заняття повинен знайти відповіді на наступні питання:

1. Склад кошторисно-інвесторської документації.
2. Автоматизація складання кошторисної документації. Загальний огляд систем автоматизованого випуску кошторисів.
3. Обґрунтування доцільності того чи іншого засобу складання кошторисної документації.
4. Економічна, соціальна та інша доцільність реалізації будівельних проектів.

6. Джерела: основні [1-7]; додаткові [8-31].

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Література

Нормативна

1. Закон України про будівництво.
2. ДБН Д.1.1-1-2000 «Правила визначення вартості будівництва».
3. «Правила складання кошторисної документації і визначення базової і розрахункової кошторисної вартості будівництва» (ДБН IV-16-98).

Основна

4. Рогожин М. П., Гойко А. Ф. Економіка будівництва: Підручник. – К.: Кондор, 2003. – 389 с.
5. Еслінова Н. І. Економіка праці і соціально-трудові відношення: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2003. – 464 с.
6. Кічель В. Р. Математичні методи ринкової економіки: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2003. – 152 с.
7. Мельник В. Основи економічного аналізу: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2003. – 216 с.
8. Економіка підприємства: Учебник / Под ред. А. Добрынина. – С-Пб.: Интерком, 1999. – 448 с.

Додаткова

9. Абчук В. Задачник по економіке. 300 бизнес-шансов. – С.-Пб.: Деан, 1999. – 168 с.
10. Бляхман В. Економіка фірми: Учеб. пос. – С.-Пб.: Изд-во Михайлова, 1999. – 279 с.
11. Бойчик І. М., Харів П. С., Хопчан М. І. Економіка підприємств: Навч. посібник. – Львів: «Сподом», 2000. – 212 с.
12. Бойчик І. М., Хопчан М. І., Харів П. С., Піча Ю. В. Економіка підприємства: Навч. посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Друге видання, виправлене і доповнене. – К.: «Каравела»; Львів: «Новий світ». – 2000», 2001. – 298 с.

13. Вихрущ В. Л. Бізнес-план – основа успіху. – Тернопіль: Лілея, 1996. – 83 с.
14. Витвицкая М. С, Киселев А. П. Методические рекомендации по составу затрат, включаемых в себестоимость продукции, работ и услуг на предприятиях, фирмах и других структурах. – К., 1993.
15. Вихрущ В. П. Тирпак І. В. Економіка нових форм господарювання. – Бучач, 1994. – 120 с.
16. Вихрущ В. П. Основи бізнесу: Підручник. – Том 1. – Тернопіль: Збруч, 1998. – 200 с.
17. Воєводин С. А. Экономический механизм управления промышленным производством. – К.: Вища школа, 1991. – 166 с.
18. Гальчинський А. С, Ещенко П. С, Палкій Ю. І. Основи економічних знань: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1999. – 544 с.
19. Грызунов В. Экономика предприятия: Учеб. пос. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 208 с.
20. Гаврилюк Л. І. Економіка підприємства: Навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 152 с.
21. Глухое В. В. Экономика малого предприятия. – М.: Смолен плюс, 2000. – 270 с.
22. Горфинкель В. Я. и др. Экономика предприятия. Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 742 с.
23. Економіка виробничого підприємництва: Навч. посіб. / За ред. Й. М. Петровича. – 3-тє вид., випр. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 405 с.
24. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. І. Редкол, С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 840 с.
25. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: Навч. посібник / С. Ф. Покропивний, Г. О. Швиданенко, О. С. Федоти та ін. / За ред. д-ра екон. наук, проф. С. Ф. Покропивного. – КНЕУ, 2000. – 328 с.
26. Економіка підприємства: Навч. посіб. / За ред. А. В. Шегди. – К.: Знання-Прес, 2001. – 335 с. Економіка підприємства. Навч. метод. пос. для самостійної роботи. – К.: КНЕУ, 2000. – 248 с.

27. Экономика предприятия: Учебник / Под ред. А. Добрынина. – С-Пб.: Интерком, 1999. – 448 с.
28. Экономика предприятия. Конспект лекций в схемах. – М.: Приор, 1999. – 112 с.
29. Швиданенко Г. О., Оголь О. В., Заїкіна В. В. Приватизація державних підприємств: Навч. посібник. – К.: ТЗМН, 1996. – 224 с.
30. Штефанич Д. А., Вашків П. Г., Штефанич О. Д. Бізнес-план фірми. – Тернопіль, 1997. – 144 с.
31. Экономика предприятия / Под ред. Горфинкеля В. Я., Купорякова З.М. – М.: ЮНИТИ, 1996. – 367 с.
32. Экономическая стратегия фирмы: Учебное пособие / Под ред. Грозова А. П. – С.-Пб., 1995. – 414 с.

Ресурси Інтернету

- www.rada.gov.ua – Сервер Верховної Ради України.
- www.nau.kiev.ua – Нормативні акти України.
- www.ukrpravo.com – Українське право.
- www.ezi.ru – Енциклопедичний словник.
- www.kmu.gov.ua – Сайт органів Виконавчої влади в Україні.
- www.ksame.kharkov.ua – Сайт Харківської національної академії міського господарства.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
КОНТРОЛЬНА РОБОТА	5
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ	7
СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ПО РЕЗУЛЬТАТАМ ВИКОНАНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	8
МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ	9
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ	15

Навчальне видання

Методичні вказівки

до виконання контрольних робіт

з дисципліни

«Економіка будівництва»

(для студентів заочної форми навчання,
професійно-кваліфікаційного рівня «бакалавр»,
галузі знань 0601 «Будівництво та архітектура»,
напрямку підготовки 6.060101 «Будівництво»)

Укладачі: **Скала** Геннадій Федосійович,
Пан Микола Павлович

Відповідальний за випуск *В. І. Торкатюк*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *Г. О. Павлова*

План 2010, поз. 287 М

Підп. до друку 12.12.2011 р.

Формат 60×84/16

Друк на ризографі.

Ум.-друк. арк. 0,8

Зам. №

Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4064 від 12.05.2011 р.